

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202855
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820202855.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti o maloleté deti Q. K., nar. XX.X.XXXX a M. K., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov, matky L. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G., H. XX, zastúpenej JUDr. Jánom Kokindom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, M. Mišíka I. 780/19A a otca Q. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U., Y. U. XX, t.č. K. 6, XXXX N., J. H., zastúpeného JUDr. Barborou Petrovič, advokátkou, so sídlom v Trnave, Hlavná 44, o návrhu otca o zníženie vyživovacej povinnosti na maloleté deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. augusta 2020, č. k. 12P/24/2020-93 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. návrh otca o zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, Q. K., nar. XX.X.XXXX a M. K., nar. XX.X.XXXX, zamietol. Vo výroku II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že o úprave práv a povinností rodičov voči obom mal. deťom rozhodol naposledy tamojší súd, v konaní vedenom pod sp.zn. 6P/32/2017. Rozsudkom č.k. 6P/32/2017-61, zo dňa 7.3.2018, schválil súd rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa obe mal. deti zverili do osobnej starostlivosti matky a otcovi súd uložil vyživovaciu povinnosť voči mal. Q. vo výške 220 eur mesačne a voči mal. M.ovi vo výške 180 eur mesačne a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z obsahu vyššie uvedeného spisu mal súd zistené, že obe mal. deti v tom čase navštevovali materskú školu. V čase posledného rozhodovania o výživnom boli rodičia podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu v Nórsku, pričom otec bol podielovým spoluvlastníkom vo výške 75% a matka vo výške 25%. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči obom mal. deťom mal otec vyživovaciu povinnosť aj k synovi Y. E., narodenému v roku XXXX, na ktorého podľa rozhodnutia súdu mal platiť mesačné výživné vo výške 175 eur. V čase posledného rozhodovania o výživnom matka deklarovala svoj priemerný mesačný zárobok vo výške 400 eur. Otec v tom čase bol nezamestnaný a poberal podporu vo výške 1.800 eur mesačne. Od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti otca voči obom mal. deťom, sa majetkové pomery oboch rodičov v podstate nezmenili. Stále sú podielovými spoluvlastníkmi (otec v rozsahu 75% a matka v rozsahu 25%) rodinného domu, ktorý mieni otec predať, voči čomu matka výhrady nemá a ktorý podľa tvrdenia otca má v súčasnosti hodnotu vo výške asi 400.000 eur. Časť predmetnej nehnuteľnosti podľa vyjadrenia otca sa i v súčasnosti prenajíma za sumu 1.650 eur, ktorú celú sumu používa otec na úhradu hypotekárnej splátky v sume 1.750 eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť rodičom nepribudla. Podľa tvrdení otca, v súčasnosti je jeho mesačný

príjem vo výške cca 1.500 eur. Kým v čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný a poberal podporu vo výške 1.800 eur, v súčasnosti pobera príspevok počas obdobia posudzovania jeho pracovnej neschopnosti. Návrh o zníženie výživného na obe mal. deti si otec podal práve z dôvodu, že nie je schopný sa pre ochorenie, ktorým trpí - chorobným strachom - agrofóbiou, zamestnať, k čomu predložil súdu lekársku správu jeho ošetrojúceho lekára v Nórsku - preklad z nórskeho do slovenského jazyka, z ktorého vyplýva, že trpí chorobným strachom - agrofóbiou, z čoho vyplývajú jeho ťažkosti normálne sa stýkať s inými ľuďmi, obzvlášť s cudzími ľuďmi, alebo pri množstve ľudí, prípadne pri pohybe na verejných priestranstvách. To mu bráni aj využívať verejnú hromadnú dopravu. Zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel súd prvej inštancie k právnomu záveru, že návrh otca o zníženie jeho vyživovacej povinnosti na obe mal. deti je nedôvodný a preto ho súd v celom rozsahu zamietol. Obom mal. deťom v súčasnej dobe tak ako aj v minulosti osobnú starostlivosť v podstatnej miere zabezpečuje matka, pričom otec o maloleté deti stále prejavuje záujem, stretáva sa s nimi a na ich výživu prispieva. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletým už uplynula doba dva a pol roka. Od tejto doby sa čiastočne zmenili pomery u oboch mal. detí a takisto aj u ich rodičov. Obe maloleté deti sú o dva a pol roka staršie, už len v súvislosti s tým sa u nich zvýšili náklady na stravu, obliekanie, hygienu a kultúrne vyžitie. V tejto súvislosti považoval súd za potrebné poukázať aj na to, že od septembra 2020 bude maloletý Q. navštevovať základnú školu, v súvislosti s čím jeho súčasné náklady ešte viac porastú. Je pravda, že od poslednej úpravy výživného sa čiastočne zmenili aj pomery u otca mal. detí. Tak, ako tvrdila aj jeho právna zástupkyňa, v čase posledného rozhodovania o výživnom, bol jeho príjem o 300 eur mesačne vyšší, než aký je v súčasnosti. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na to, že i v čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný a poberal v tejto súvislosti podporu vo výške 1.800 eur mesačne. Súd nespochybnil tvrdenia otca, že v súčasnej dobe je jeho príjem vo výške asi 1.500 eur mesačne, a to v súvislosti s tým, že sa skúma jeho zdravotný stav, podľa vyjadrenia otca však tento príjem bude mať ešte po dobu asi 2 rokov, pričom v danom prípade sa zdravotný stav otca stále skúma a nie je teda zrejme v súčasnosti to, do akej miery je otec limitovaný na trhu práce. V tejto súvislosti súd uviedol, že z výpovede otca na pojednávaní vyplynulo, že síce trpí depresiami a fóbiami, na druhej strane však nemá problém pricestovať za svojimi deťmi, tieto si takisto zobrat' do Nórska, ísť s nimi na výlety a podobne. V tejto súvislosti súd takisto uviedol, že otec je väčšinový podielový spoluvlastník nehnuteľnosti v Nórsku, ktorú nehnuteľnosť z časti prenajíma a z ktorej je mesačný príjem vo výške 1.650 eur a ktorú nehnuteľnosť plánuje spolu s matkou detí predať. V Nórsku má možnosť zdržiavať sa a aj sa zdržuje u svojich rodinných príslušníkov (u matky), takže aj zvyšná časť nehnuteľnosti môže byť napríklad prenajatá a aj z tejto môže byť nejaký príjem. Pokiaľ otec tvrdil, že matka sa nijako nepodieľa na nákladoch súvisiacich s udržiavaním predmetnej nehnuteľnosti a nespláca takisto hypotekárny úver, treba uviesť, že na druhej strane predmetnú nehnuteľnosť užíva len otec mal. detí a takisto aj s peniazmi z prenájmu časti tejto nehnuteľnosti nakladá výlučne podľa svojho uváženia. Od poslednej úpravy výživného sa čiastočne zmenili pomery aj u matky mal. detí, kým v čase poslednej úpravy výživného mala príjem vo výške asi 400 eur, v súčasnosti dosahuje príjem vo výške asi 600 eur mesačne. Pokiaľ otec v priebehu konania tvrdil, že pôvodne určené výživné na obe deti bolo predimenzované, nezodpovedalo vtedajším možnostiam a schopnostiam otca a otec s ním súhlasil „len za istých okolností, ktoré boli na pojednávaní“, súd konštatoval, že aj v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca, bol tento na súde zastúpený tým istým právnym zástupcom, pričom predmetné konanie skončilo schválením rodičovskej dohody. Navyše, v tomto konaní súd nemôže posudzovať to, či predchádzajúce rozhodnutie súdu bolo alebo nebolo správne, či spravodlivé, ale len to, či a v akom rozsahu sa zmenili pomery od času poslednej úpravy výživného u mal. detí a u ich rodičov. Pokiaľ sa aj zhoršila ekonomická situácia otca kvôli dlhom, tieto mal otec už v čase poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti voči obom deťom a pokiaľ sú tieto jeho dlhy spoločné s matkou mal. detí (otec to tvrdil a matka nenamietala), musí sa na ich splatení podieľať aj matka. Zadĺženie otca, resp. oboch rodičov, jeho (ich) nezodpovedným správaním v minulosti, však nemôže byť na ujmu mal. detí a preto na tieto dlhy (podľa tvrdenia otca vo výške 73.000 eur) súd pri rozhodovaní o návrhu otca neprihliadol. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zdravotný stav otca sa stále skúma a bude sa istý neurčitý čas posudzovať, a teda nemožno v súčasnosti ani vyvodit' akýkoľvek záver o tom, že súčasné ochorenie (agrofóbia) znemožňuje otcovi zamestnať sa. Napokon nemožnosť otca v budúcnosti sa zamestnať nevyplýva ani z lekárskej správy. Z vyššie uvedených zistení teda súd nemá preukázané, že by otec bol v súčasnosti nejakým výrazne limitovaný v nejakých úkonoch svojím zdravotným stavom. Navyše, na agrofiliu sa lieči už od roju 2012, pričom návrh na zníženie výživného si podal až v tomto roku. Z vykonaného dokazovania nebolo teda preukázané, že by súčasný zdravotný stav bránil otcovi zamestnať sa a mať príjem vyšší ako v čase poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti. Otec napokon doposiaľ nepožiadala o priznanie invalidného dôchodku, hoci to v podanom návrhu tvrdil. Vychádzajúc potom z vyššie uvedených zistení a právnych záverov súdu,

prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletých, ktorí sú od času poslednej úpravy výživného o dva a pol roka starší, s čím sú spojené ich vyššie náklady na stravu, oblekanie, hygienu a kultúrne vyžitie, s prihliadnutím na to, že osobnú starostlivosť mal. deťom takmer výlučne i v súčasnosti zabezpečuje ich matka, že majetkové pomery rodičov sa nezmenili, nepridubla im ďalšia vyživovacia povinnosť, aj po zohľadnení toho, že súčasný príjem otca je o 300 eur mesačne nižší a naopak príjem matky o cca 200 eur vyšší, prihliadajúc aj na poberanie rodinných prídavkov na obe deti matkou, ktoré peniaze sú určené na úhradu potrieb oboch detí, pri zohľadnení predpokladaných nákladov oboch rodičov na bývanie, stravu, oblečenie a hygienu, pričom na náklady v domácnosti matky by mal prispievať aj jej priateľ, ktorý sa u nej zdržiava dva dni v týždni, považoval súd návrh otca o zníženie jeho vyživovacej povinnosti na obe mal. deti za nedôvodný a preto ho zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1-3 Zákona o rodine. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ustanovenia ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé s ohľadom na vykonané dokazovanie. Nesúhlasil s úvahami súdu, že jeho zdravotný stav sa skúma a nie je toho času zrejmé, do akej miery je limitovaný na trhu práce. Tieto úvahy neobstoja, pretože je nutné vychádzať zo súčasnej situácie a tým je ustálený príjem vo výške 1.463,74 eur a súčasne dlhotrvajúca pracovná neschopnosť. Takýto príjem je mu vyplácaný ako dávka uznaná platne podľa zákona z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu. Pri danom vyčíslení je zrejmé, že jeho príjem klesol o necelých 20%, nejedná sa teda o zanedbateľnú položku. Zdôraznil, že životná úroveň v Nórsku je neporovnateľná so slovenskou životnou úrovňou, dávky na úrovni do 1.500,- eur predstavujú v nórskom ponímaní minimálnu mzdu a náklady sú násobne vyššie - v prípade len potravín aj trojnásobne. Ďalej uviedol, že jeho príjem klesol z dôvodov objektívnych, reálne sa pre svoje ochorenie lieči, absolvuje rôzne terapie, pobyty v zariadeniach, bol opakovane hospitalizovaný. Ďalej uviedol, že súdu vysvetlil, za akých okolností dokáže ísť na Slovensko a späť letecky, že sa jedná o zriedkavé lety, nejde o stret s verejnosťou na dennodennej báze a jedná sa o aktivitu neporovnateľnú s dennodennou prácou. Napriek uvedenému súd uvedené zneužil proti nemu. Pokiaľ ide o spoločný rodinný dom v Nórsku, v konaní bolo preukázané, že rodinný dom už 1,5 roka neúspešne predáva, pričom časť domu je prenajatá, nájomné je použité na splátku hypotéky a druhá časť domu je v prerábke, táto časť nie je užívateľská a nie je možné z nej toho času profitovať. Uvedené nebolo matkou sporované, preto súd mylne konštatuje, že si nakladá s peniazmi z nájmu výlučne podľa vlastného uváženia, pretože z nájomného spláca hypotekárny úver. Takýto postoj súdu sa mu javí ako diskriminujúci. Ďalej uviedol, že už pri poslednej úprave výživného považoval stanovené výživné za neprimerane vysoké, nezodpovedajúce odôvodneným potrebám detí, avšak s rodičovskou dohodou súhlasil, nakoľko sa javilo, že s matkou obnoví spolužitie a že sa bude jednáť iba o formálnu úpravu. Vytýkal súdu prvej inštancie, že neskúmal výdavky maloletých detí, neporovnával výdavky maloletých detí v čase ostatnej úpravy výživného a súčasné výdavky, čo spôsobuje v zásade nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Matkou uvádzané výdavky na maloleté deti na pojednávaní považoval za premrštené a bol toho názoru, že i pri zníženom výživnom by deti nestrádali, ich životná úroveň by bola zachovaná, výdavky maloletých detí by boli vykryté aj pri výživnom na úrovni 200,- eur. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zníži výživné na maloletého Q.a zo sumy 220,- eur na sumu 110,- eur mesačne a na maloletého M.a zo sumy 180,- eur na sumu 90,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

3. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že pri skutočných výdavkoch maloletých detí vyčíslených na súde prvej inštancie zabudla uviesť podstatnú položku, a to otázku nájomného za byt, ktorý platí vo výške 300,- eur mesačne. Po prepočítaní mesačných nákladov spojených so stravovaním, hygienickými potrebami, liekmi, oblečením a obuvou realizovaných z jej účtu zistila, že výška týchto nákladov v septembri predstavovala 408,68 eur, za mesiac október čiastku 414,12 eur a za mesiac november čiastku 418,40 eur. Po zaplatení ostatných nákladov vychádza náklad na jedného člena jej domácnosti v sume približne 315,- eur. Jedná sa o náklady, ktoré sú reálne vydokladované a rozhodne nepokrývajú skutočne vynaložené výdavky na maloletých synov, ako aj na ňu. Bez finančnej podpory jej rodičov by nedokázala seba a svoje deti užiť. Náklady, ktoré vyčísliła, jednoznačne odôvodňujú nárok na výživné v rozsahu, ako je priznaný, t. j. vo výške 220,- eur na maloletého Q. a vo výške 180,- na maloletého M.. Ďalej uviedla, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil majetkové pomery otca, ktoré mu dovoľujú aj vzhľadom na jeho zdravotný stav plniť si stanovenú vyživovacia povinnosť. Ako uvádzala

pred súdom prvej inštancie, nevie dokázať, že otec maloletých detí aj v súčasnosti si privyrába, avšak z osobných pomerov, ktoré sú na strane otca zrejmé, že pomáha svojmu bratovi, ktorý má kuriérsku službu v Nórsku a je presvedčená, že to nerobí bezodplatne. Taktiež z informácií, ktoré nevie preukázať, je zrejmé, že prenajíma celý rodinný dom a nielen časť domu, ako tvrdil pred súdom prvej inštancie. Z predloženej sms komunikácie sa snažila preukázať, že agrofóbia otca nie je v takom rozsahu, ako sa snaží tvrdiť, nakoľko z tejto komunikácie vyplýva, že môže kludne sa pohybovať v prítomnosti ďalších osôb, dokáže cestovať po Európe, aj v samotnom Nórsku a keď je na území Slovenskej republiky, taktiež nemá problém s pohybom v prítomnosti ďalších osôb. Aj z tohto dôvodu považovala tvrdenia otca o zhoršení jeho ekonomickej situácie vzhľadom na zdravotný stav za nie úplne preukázané, ktoré neodôvodňujú jeho návrh na zníženie výživného.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí.

5. Otec maloletých detí v písomnej replike k vyjadreniu matky uviedol, že pokiaľ matka poukazuje na nájomné, ktoré má platiť vo výške 300,- eur mesačne, poukázal na skutočnosť, že s matkou a maloletými deťmi trvalo v byte býva jej priateľ, a teda na výdavkoch na bývanie sa spolupodieľa aj ďalšia dospelá osoba s pravidelným príjmom. Pokiaľ matka vo svojom vyjadrení konštatuje výdavky v určitom rozsahu na jeden mesiac, tieto dostatočne nešpecifikovala, o aké výdavky sa má jednať, a teda nie je možné skúmať, ako matka výdavky kategorizuje a vyčísluje. Navyše matka tvrdí, že platby realizovala zo svojho účtu, toto je však nutné sporovať, pretože na bezhotovostné platby boli použité viaceré platobné karty a nie je dôvodné predpokladať, že matka má k svojmu účtu viacero (5) kariet. Úvahy matky o jeho zdravotnom stave sú nepodložené, keďže matka nemá vzdelanie v príslušnom odbore. Uviedol, že listinne podložil svoj zdravotný stav a konzistentne a logicky sa k nemu zároveň vyjadril na pojednávaní. Pokiaľ sa matka vyjadruje k rodinnému domu v Nórsku v podielovom spoluvlastníctve oboch rodičov, tu zdôraznil, že matka sa v žiadnom rozsahu o túto nehnuteľnosť nestará, a to ani fyzicky a už vôbec nie pravidelnými platbami. Zároveň popieral tvrdenia matky o tom, že by prenajímal celý spoločný dom. Zdôraznil, že základné náklady na život v Nórsku sú násobne vyššie, aj na túto skutočnosť je potrebné riadne prihliadať.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď nebolo potrebné zopakovať, ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

7. Súd prvej inštancie založil svoj právny záver na zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného na maloletého Q. a maloletého M. na tom základe, že na strane otca maloletých detí nedošlo k takej zmene pomerov od poslednej úpravy výživného, ktorá by odôvodňovala znížiť výživné na maloleté deti. Súd prvej inštancie zistil, že otec je nezamestnaný, v súčasnosti poberá v Nórsku príspevok počas obdobia posudzovania jeho pracovnej neschopnosti vo výške asi 1.500,- eur mesačne, pričom zdravotný stav otca sa stále skúma, a teda nemožno ani vyvodiť akýkoľvek záver o tom, že súčasné ochorenie (agrofóbia) znemožňuje otcovi zamestnať sa. Napokon nemožnosť otca v budúcnosti sa zamestnať nevyplýva ani z lekárskej správy. Navyše na agrofíliu sa lieči otec už od roku 2012, pričom návrh na zníženie výživného si podal až v roku 2020. Z vykonaného dokazovania nebolo teda preukázané, že by súčasný zdravotný stav bránil otcovi zamestnať sa a mať príjem vyšší, ako v čase poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti. Prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletých, ktorí sú od času poslednej úpravy výživného o 2,5 roka starší, s čím sú spojené zvýšené náklady na ich odôvodnené potreby, na to, že majetkové pomery rodičov sa nezmenili a aj po zohľadnení toho, že súčasný príjem otca je o 300,- eur mesačne nižší, považoval súd návrh otca o zníženie jeho vyživovacej povinnosti na obe maloleté deti za nedôvodný, a preto ho zamietol.

8. Odvolací súd považuje tento právny záver súdu prvej inštancie za správny.

9. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci a správne vec aj právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam otca uvádza nasledovné:

10. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody alebo autoritatívnym rozhodnutím), je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti však môže byť iba skutočnosť, že sa závažnejším spôsobom zmena prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného preto treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Tieto sa však môžu stať dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

13. Pri zmene rozsudku súd už nemôže preskúmavať správnosť pôvodného rozsudku, ale sa musí zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie už prisúdených opakujúcich sa splátok.

14. Súd prvej inštancie správne porovnal pomery rodičov a maloletých detí v čase poslednej úpravy o výživnom, vykonanej rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.03.2018, č. k. 6P/32/2017-61, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej boli maloleté deti Q. a M. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého Q. vo výške 220,- eur mesačne a na maloletého M. vo výške 180,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, so súčasnými pomermi rodičov a maloletých detí. Odvolací súd dospel vzhľadom na takto zistené pomery účastníkov k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že zníženie výživného na maloleté deti Q. a M., vzhľadom aj na horecítované zákonné ustanovenia Zákona o rodine, nie je opodstatnené. V čase poslednej úpravy výživného maloletý Q. bol vo veku piatich rokov, maloletý M. mal tri roky, obe deti navštevovali materskú škôlku. Matka maloletých detí dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške 400,- eur mesačne, otec v tom čase žil v Nórsku, bol nezamestnaný a poberal podporu vo výške 1.800,- eur mesačne. Okrem maloletých detí Q. a M. mal otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi Y. E., nar. v roku XXXX, na ktorého platil výživné vo výške 175,- eur mesačne. V čase posledného rozhodovania o výživnom boli rodičia podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu v Nórsku, pričom otec bol podielovým spoluvlastníkom vo výške 75% a matka vo výške 25%, na ktorého zakúpenie si rodičia zobrali hypotekárny úver. Otec splácal hypotéku vo výške 1.800,- eur mesačne, pričom už v tom čase nehnuteľnosť prenajímal a nájomné používal na úhradu hypotekárnej splátky. V súčasnosti má maloletý Q. 7 rokov, od septembra 2020 navštevuje 1. ročník základnej školy, maloletý M. je vo veku 5 rokov, navštevuje materskú škôlku. Od poslednej úpravy výživného sú maloleté deti o 2,5 roka staršie, v súvislosti s tým sa u nich zvýšili náklady na stravu, oblečenie, hygienu a kultúrne vyžitie, u maloletého Q. a sa podstatne zvýšili náklady v súvislosti s návštevou základnej školy. Od poslednej úpravy výživného sa čiastočne zmenili aj pomery na strane matky maloletých detí, kým v čase poslednej úpravy výživného mala príjem vo výške 400,- eur mesačne, v súčasnosti dosahuje príjem vo výške 600,- eur mesačne, spolu s maloletými deťmi býva v dvojizbovom prenajatom byte, platí nájomné vo výške 300,- eur mesačne. Otec maloletých detí je naďalej nezamestnaný, v súčasnosti pobera príspevok počas obdobia posudzovania jeho pracovnej neschopnosti vo výške cca 1.500,- eur

mesačne. Z výsluchu otca na pojednávaní vyplýva, že tento príspevok by mal poberať ešte ďalšie dva roky, chodí na odborné vyšetrenia k lekárom a má záujem podať si žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Otec si podal návrh o zníženie výživného z dôvodu, že nie je schopný sa pre ochorenie, ktorým trpí - chorobným strachom - agrofóbiou, zamestnať sa, pričom na preukázanie svojich tvrdení predložil lekársku správu ošetrojúceho lekára v Nórsku, z ktorej vyplýva, že trpí chorobným strachom - agrofóbiou, z čoho vyplývajú jeho ťažkosti normálne sa stýkať s inými ľuďmi, obzvlášť s cudzími ľuďmi alebo pri množstve ľudí, prípadne pri pohybe na verejných priestranstvách. To mu bráni aj využívať verejnú hromadnú dopravu. Otec má naďalej vyživovaciu povinnosť k synovi Y. E., na ktorého podľa jeho vyjadrenia platí výživné vo výške 100,- eur mesačne na základe dohody s matkou tohto dieťaťa. Otec žije v Nórsku, býva v rodinnom dome svojej matky, spláca hypotekárny úver, ktorý si zobrali spoločne s matkou maloletých detí na kúpu rodinného domu v Nórsku vo výške 1.750,- eur mesačne, nehnuteľnosť sčasti prenajíma, z prenájmu má príjem vo výške 1.650,- eur, ktorý používa na splátku hypotéky. Otec na pojednávaní uviedol, že jeho náklady predstavujú splátky hypotekárneho úveru vo výške 1.750,- eur, poistenie domu 130,- eur, cestná daň 70,- eur, komunálny poplatok, vodné a stočné 130,- eur, poplatok za smeti 115,- eur, električka 100,- eur mesačne, okrem hypotekárneho úveru má pôžičku vo výške 73.000,- eur. Z takto vykonaného dokazovania je zrejmé, že v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného sú deklarované náklady otca približne rovnaké ako v čase poslednej úpravy výživného. Taktiež nedošlo k zmene v majetkových pomeroch otca v porovnaní s poslednou úpravou výživného. K zmene pomerov na strane otca došlo iba v poklese jeho príjmu, keď v čase posledného rozhodovania o výživnom poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 1.800,- eur, v súčasnosti je naďalej nezamestnaný, poberá dávky štátnej pomoci vo výške cca 1.500,- eur mesačne. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že otec sa lieči na agrofóbiu už od roku 2012, pričom návrh na zníženie výživného si podal až v roku 2020. Z lekárskej správy predloženej otcom nemožno vyvodiť akýkoľvek záver o tom, že súčasné ochorenie - agrofóbia znemožňuje otcovi zamestnať sa. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenia otca o jeho zdravotnom stave, avšak rovnako ako súd prvej inštancie má za to, že z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by súčasný zdravotný stav bránil otcovi zamestnať sa a dosahovať príjem, aký mal v čase poslednej úpravy výživného. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že nebolo preukázané, že by otec bol v súčasnosti nejako výrazne limitovaný v nejakých úkonoch svojím zdravotným stavom. Otec ani v podanom odvolaní tieto závery súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nespochybnil, nepredložil žiadny dôkaz, že jeho nepriaznivý zdravotný stav mu bráni zamestnať sa. Preto ani odvolací súd nevidí dôvod prihliadať k tomu, že príjem otca sa čiastočne znížil. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti nestačia len tvrdenia otca o tom, že sa nachádza v zlej finančnej situácii. Otec má stále zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom Q. a M., ako aj k ďalšiemu synovi Y. a je preto povinný vyvinúť všetko úsilie k tomu, aby ich výživu zabezpečil. Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že výživné určené na maloleté deti je neprimerané a nadštandardné, k tomu je potrebné uviesť, že otec s takto určeným výživným na maloleté deti v čase posledného rozhodovania súhlasil a v tomto konaní súd nemôže posudzovať to, či bolo predchádzajúce rozhodnutie súdu správne, ale len to, v akom rozsahu sa zmenili pomery od času poslednej úpravy výživného u maloletých detí a u ich rodičov. Námietka otca o neporovnateľnosti životnej úrovne v Nórsku so slovenskou životnou úrovňou nemôže mať žiadny vplyv na zníženie výživného zo strany otca, pretože otec aj v čase poslednej úpravy výživného žil v Nórsku a v uvedenom konaní deklaroval náklady na krytie svojich životných potrieb v podstate v takej istej výške ako v súčasnosti. Pokiaľ otcovi vzrástli náklady na hradenie pôžičiek, na tieto výdavky nebolo možné prihliadať z dôvodu, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred takýmito výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Za tohto stavu boli odvolacie námietky otca nedôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti vecne správne.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

17. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).